

TÜRKİYE'DE KADINLARIN SİYASAL HAYATA KATILIM MÜCADELESİ VE POZİTİF AYRIMCILIK

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu
1976

Yılında kurulmuş ülke genelinde 50.500 üyesi çalışmalar yürüten bir üst çatı örgütüdür.

1976

TKDF **ULUSAL** TEMSİLCİLER

Marmara Bölgesi İstanbul Avrupa
İstanbul Asya
Adapazarı

Doğu Anadolu Böl. -Şırnak-Silopi

Güneydoğu Anadolu Böl. -Şanlıurfa

Trakya Bölgesi – Çorlu

Ege Bölgesi –İzmir

Akdeniz Bölgesi –Antalya

Karadeniz Bölgesi –Trabzon

•

ULUSLAR ARASI

Temsilciler

ABD - New York-Los Angeles

Yunanistan-Atina

Japonya-Tokyo

Azerbaycan-Bakü

Özbekistan-Taşkent

Ukrayna-Kiev

Afganistan-Kabil

İngiltere-Londra

Belçika-Bürüksel

Almanya

Fransa

Irak ,İsveç ,İtalya,Kanada

temsilcileri ile Dünya üzerindeki gelişmeleri yakından takip etmektedir

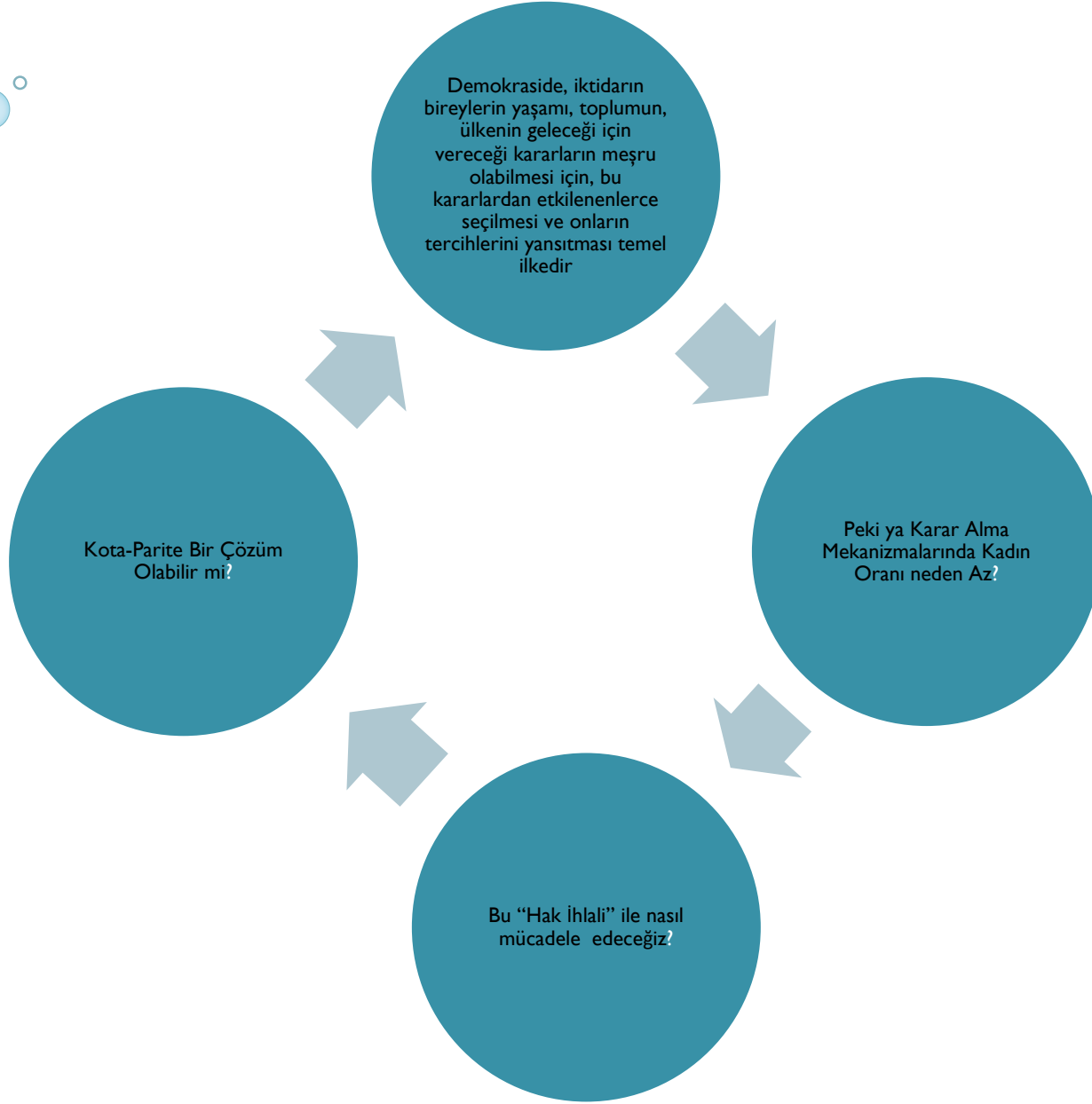
YIL ;1934

- Seçme ve seçilme hakkının kabulü
- Birey olma yolculuğu

Yıl :2014

- Seçen konumundayız.
- Birey değil kişiye indirgenme
- Kadın katliamı
- Kadının sadece adı değil canı da YOK

TÜRK SİYASETİNDE KADIN

KADININ SİYASETE KATILIMI

1935-2014 yılları arasında; yani 79 yılda, Parlamentoda 333 kadın milletvekili görev yaptı.

Bu sayıdan 4 kadın 1961 yılında Temsilciler Meclisi'nce atandı

1981-1983 döneminde 5 kadın Danışma Meclisi'nce atandı

1947-1948-1949-1951-1975-1979-1986 ara seçimlerinde hiç kadın milletvekili seçilemedi.

1935 yılındaki 5. dönem ilk seçimde 18 ilden kadın milletvekili seçildi..

1935 ve 2007 il çeşitliliği bakımından birbirine benzer çünkü 2007 seçimlerinde de 25 ilden seçilerek Parlamenteoya geldik.

Beşinci dönem kadın milletvekillerinin illeri ;

- Samsun, Malatya, Çankırı, İstanbul, Antalya Diyarbakır, Seyhan, Konya, Edirne, Bursa, Trabzon Kayseri, Sivas, Afyon, Balıkesir, Erzurum, Ankara ve İzmir 'dir.

Beşinci dönemden sonra 6–7 ve 8. dönemlerde de bu durum devam etmiş ondan sonra 11 ve 14. dönemlerde birer kadın milletvekili Parlamenteoya taşınmıştır

14.Dönemden 22.döneme kadar CHP hiçbir kadın milletvekilini TBMM ne getirememiştir.

22 ve 23 dönem de ise Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana gibi 4 ilden sadece milletvekili çıkarabilmiştir.

Adıyaman, Ağrı, Amasya, Artvin, Bilecik, Bingöl, Bolu, Burdur, Çanakkale, Denizli, Elazığ, Mardin, Zonguldak, Aksaray gibi 51 ilde CHP kadın milletvekili çıkarmamıştır.

**DSP : 1995-1999 Aydın, İzmir
1999-2002 Adana
Amasya, Ankara, Bilecik,
Aydın, İstanbul, İzmir illerinden
bugüne kadar kadın
parlamenteri TBMM taşımıştır.**

AKP : 2002ve 2007 seçimlerinde
Adana,Afyon,Ankara,Aydın,
Gaziantep,
İstanbul,İzmir,Ağrı
Aksaray,Balıkesir,Bursa,Denizli,
Erzurum,İstanbul,Kocaeli,Konya
Malatya,Mardin,Samsun,Şanlıurfa,Tokat,Trabzon
ve Van illerinden kadınları Parlamenteoya
taşımıştır.

Kadın gibi düşünmeyen kadınlar

Bu tablo göstermiştir ki partilerimizin kadın vekil konusunda karneleri zayıf. 81 ilden erkek milletvekili olmasına rağmen kadınlar belli sayıda illerden temsil edilmekte.

BUGÜN TBMM'DE TEMSİL ORANIMIZ %14.1

Yani 550 Milletvekilinin 77 si.
Nüfusunun %50'sinin kadın olduğu
ülkemizde.

2015 yılında KAMUDA

- -535 milletvekilinin 77'si
- -26 bakanın 1'i,
- -81 valinin 2'si,
- -25 müsteşarın 1'i,
- -30 Büyükşehir Belediye Başkanı'nın 3'ü
(Eşbaşkanlarla birlikte 5),
- -Yüksek Yargı Organı Başkanlarının 1'i,
- -174 rektörün 14'ü kadın...

Siyasal temsil olanağının sağlanmasına rağmen kadınların siyasetle ilişkisi apolitik bir görünüm sergilemektedir. Bu evrensel ölçekli bir sorundur

Siyasal Hayata Kadınların Katılımını Engelleyen Faktörler ve Yaşanan Sorunlar

Toplumsal, Kültürel ve Ekonomik Yapı

Sivil Toplum Örgütlerine ve Siyasi Partilere Katılımda Yaşanan Sorunlar

Kadınların Siyasette Aday Olması ve Seçilmesinin Önündeki Engeller

KOTA'nın halen bir çözüm olarak düşünülüyor olması

Siyasal süreçlere kadınların katılımını etkileyen toplumsal faaliyetlerin başında geleneksel cinsiyet rolleri gelmektedir. Kadınların yaptıkları işler “özel” yaşam alanında, dolayısıyla toplumun ortak yaşamının dışında görülür; bu nedenle de kamuyu ilgilendirmeyen, diğer deyişle “apolitik” bir dünyaya ait olarak tanımlanır

Kadınların toplumsal gelişme olanaklarından eşit düzeyde faydalanamadıkları görülmektedir. Eğitim, gelir ve karar süreçlerine katılım kriterleri açısından Türkiye’de cinsler arasında fırsat eşitsizliği karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye’de kadınların gerek sivil toplum örgütlerine, gerekse siyasi partilere katılımları güçsüz olup, siyasal süreçlere kendi toplumsal sorunlarını temsil edecek bir düzeyde katılmalarına elvermez.

Kadınların katılımının olduğu sivil toplum örgütlerinin ise, genellikle gönüllü yardım faaliyetleri yürüten kurullardır. Kadınların sosyal yardım derneklerindeki çalışmaları, evlerindeki rolleriyle de paralellik gösterir. Kadınların bu faaliyetlerinin yanı sıra, siyasal güçlenme yollarını aramaları, siyasi örgütlenmelere yönelmeleri gerekmektedir.

KADINLARIN SİYASETTE ADAY OLMASI VE SEÇİLMESİNİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

- Seçimlerde, kadınların aday olmasını engelleyen en önemli nedenlerden birisi bilgi yetersizliği ve özgüven eksikliğidir. Kadınlar yeterli bilgi ve tecrübeleri olmadıkları için siyasi ve kültürel ortamdan kaynaklanan engelleri aşamayacaklarına inanmakta ve siyasetten uzak durmaktadırlar. Seçim dönemlerinde partilerin genellikle kadın adaylarına ilişkin önceden hazırlanmış bir çalışması olmadığından ve kadın adaylar son anda belirlendiğinden, bu adaya güven azalmakta ve kadınların temsil yeteneklerini azaltmaktadır.

Kadınların seçilmelerine engel diğer bir neden de siyasi partilerdeki aday belirleme usulleridir.

Türkiye’de aday belirlenirken “önseçim”, “örgüt yoklaması” ve “merkez yoklaması” usulleri kullanılmaktadır.

Her usulün kadın aday için iyi ve kötü yanları vardır..

Örneğin, sivil toplum örgütlerince bir kadın aday destekleniyorsa, bu adayın önseçimde şansı daha yüksek olacaktır. Ancak bu usul, parti içinde güçlü bir kadın örgütlenmesi varsa iyi bir yöntem olur.

Merkez yoklaması da partinin daha fazla kadın aday gösterme niyeti olduğunda kadınlar için büyük bir şans yaratır..

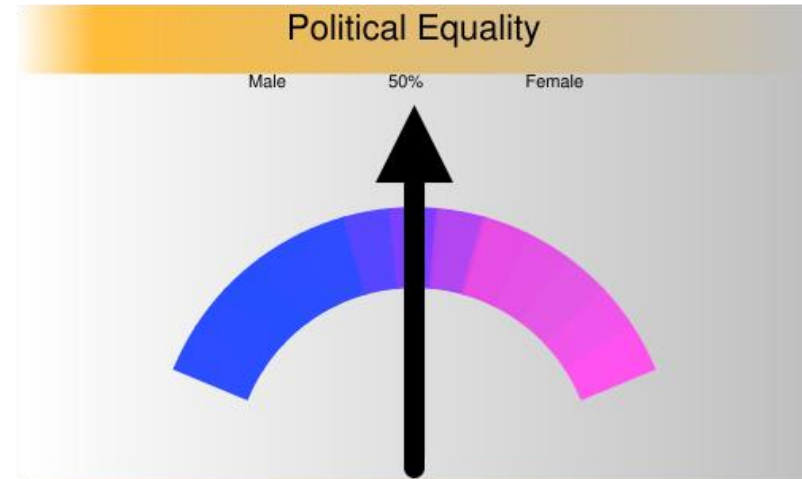
-
- Bu durum da kadın adayı tabandan kopararak lidere bağımlı bırakabilir. Kadınlar için aday belirleme sürecinin şeffaf olması çok önemlidir. Bu süreç önceden ne kadar belirli ise kadınlar bu konudaki mücadelelerini daha iyi yapabilirler

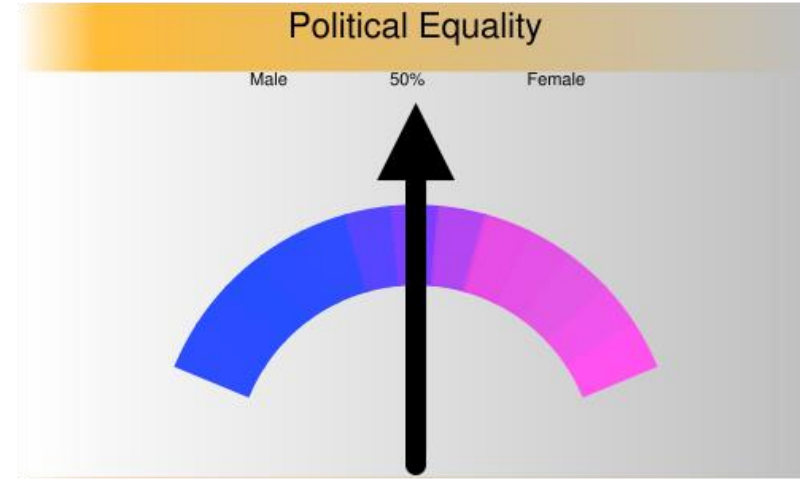
**Aday olan kadınların
seçimlerde başarılı
olamamasının bir nedeni de,
kadınların siyaset
arenasında başarı
sağlayamayacakları
konusundaki toplumdaki
genel kanıdır.**

**Bu konuda ÷lkede
uygulanan seçim sistemi de
Çok önemli bir faktördür.**

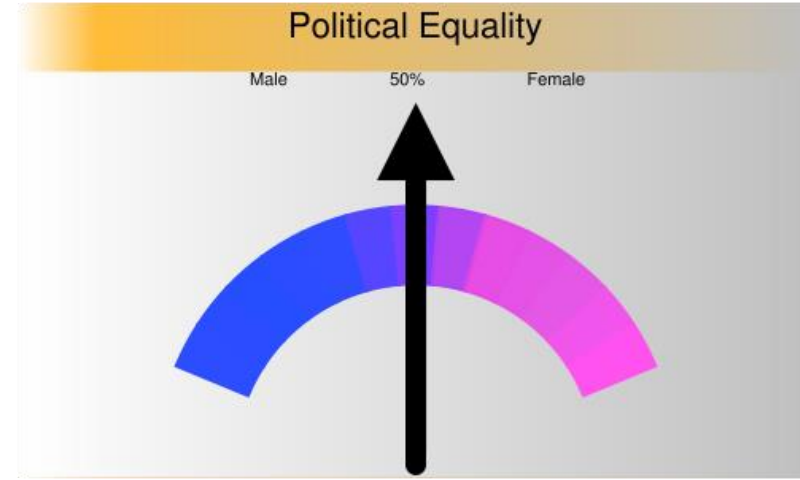
Siyasal Partilerde görev alan kadınlar da maalesef Türkiye kadın hareketinin tarihi, uluslararası kadın hareketleri ve siyasal süreçte güçlenme politikaları hakkında yeterli bilgiye sahip değillerdir. Buda söylem dillerine yansıyor.

Partilerde, kadın üye ve politikacılarının bu yöndeki eksikliklerini gidermek amacıyla yeterli çaba göstermemektedirler.

Farklı partilerdeki kadınlar arasındaki iletişim eksikliği de kadınların parlamentoda daha çok temsil edilmelerini ve kadın erkek eşitliğine yönelik kanunların çıkarılması konusunda güç birliğine varmalarını engellemektedir.

Dünya sadece erkeklerin oyun alanları
değil.

POZİTİF AYRIMCILIK?

Artık hukuksal biçim olarak düşünölen biçimsel eşitlikten, fiili eşitliğe geçişi sağlayan demokrasi kültürü yaygınlaşmalıdır.

Yasaların eşit uygulanması, yasalar önünde eşitliği sağlamakla kalır. Eşit sonucun ortaya çıkması, "esit olmayan araçları" gerektirir. Bu da farklılıkları dikkate alarak, farklı davranarak gerçekleşir . Demokrasinin bu gerçeği kadın hakları alanında ise, feminist kuramın görüşleri ile kendini bulmaktadır

Artık gerek uluslararası belgelerde, gerekse ulusal hukukta hukuksal eşitliğin yanı sıra fiili eşitliğin de sağlanması amacıyla, kadınlar için özel düzenlemeler yer almaktadır. Pozitif ayrımcılık olarak anılan bu düzenlemeler, demokratik eşitlik anlayışına aykırı gerçekleştirici önlemlerdir.değil, bilakis eşitliği

**ÇÖZÜM:
PARİTE**

Çözüm :

PARİTE

ARTIK
DEĐIŐİM
ZAMANI!

- Birleşmiş Milletler de karar mekanizmalarında 30% kadın olması gerekliliğini, “kritik eşik” (critical mass) uygulanmasını tavsiye eder. Bu görüş, nükleer fizikte, bir reaksiyon zinciri başlatabilmek için bir maddeden belirli bir miktar kütlenin var olması gerekliliğine dayanır.

Tüm bu tartışmalara rağmen, sonuçlara baktığımızda, cinsiyet kotası olan ülkelerde kadın temsilinin ortalama **22%** olduğunu, cinsiyet kotası olmayan ülkelereyse temsilin **14%**'e düştüğünü görürüz

AKP ve CHP'nin Siyasette Cinsiyet Kotasına Yaklaşımları:

- Kadınlar lehine bir cinsiyet kotası AKP'nin tüzüğünde yok, CHP'ninkinde vardır.
- CHP'de 1989'dan beri uygulanan cinsiyet kotası, 2012 tüzüğünde 25%'den 33%'e çekilmiştir.
- Ve 2014 kurultayında cinsiyet kotası uygulanmıştır
- **Erkekler lehine !**

NASIL BİR KOTA İSTİYORUZ?

- ⦿ Anayasa, siyasi partiler ve seçim yasaları ile tüm partilere zorunluluk...
- ⦿ Kadın değil, cinsiyet kotası (Anayasa'nın eşitlik ilkesi gereği)
- ⦿ En az % 30... Kritik eşik
Ancak elbette nihai hedefimiz **%50-%50** kadın-erkek temsil oranının yakalanması
- ⦿ Amaç, siyasi partilerin tüm karar organları, delegeleri, aday listeleri, parti grupları, ve parti meclislerinde % 50 parite uygulamasına geçilmesi...

Kota..

Eksik temsil edilen büyük grubun eşit temsili için geçici önlemdir.

Çünkü kadınlar karar mekanizmalarında olmadıkça sorunlarını çözemezler

Aday listelerine koymak yetmez, kadınlar seçilebilecek yerde olmalı!

Kota..

- ⦿ Uygulama ilk olarak Kuzey Avrupa ülkelerinde başladı. (Partiler, yönetim organları, yerel, bölgesel, ulusal seçimler...)
- ⦿ Sonuç: % 30-40 katılım

Parite

Ne Zamana Kadar?!

Nüfus oranı kadar temsil edildiğimizde kota yada pariteye gerek kalmayacak!

**Bu nedenle TKDF olarak,
”81 ilden eşit temsil ile kadınlar
Parlamentoda” diyoruz ve
“DEĞİŞİM YARAT”
KAMPANYAMIZ İLE DEĞİŞİKLİK
TALEBİMİZİ TEKRARLIYORUZ.**

- Ve Diyoruz ki kadını istihdamda olmayan bir ülkenin kalkınması nasıl mümkün değilse
- Karar mekanizmalarında kadınların olmadığı ülkeler de çağdaşlık ve demokrasi **OLAMAZ**

DEĞİŞİM YARAT

Bir erkeđi eđiterseniz bir adamı
eğitirsiniz ,bir kadını eğiterseniz
bir kuşadı eğitirsiniz.

Brigham Young

-
- Canan GÜLLÜ
 - cgullu@gmail.com
 - 0312 417 26 04
 - www.tkdf.org.tr